

الله
يَعْلَمُ
أَحْمَدَ

مجتمع آموزش عالی فقه

سرشناسه:	رضایی، حمیدالله، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور:	اصول و روش های آموزش مفاهیم دینی به نوجوانان/ حمیدالله رضایی.
مشخصات نشر:	قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۳۹۲ ش.
فروست:	مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ. مجتمع آموزش عالی فقه، ۱۰.
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۷۵۲-۲
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبا کتابنامه.
یادداشت:	تعلیمات دینی اسلامی
موضوع:	تعلیمات دینی برای نوجوانان
موضوع:	نوجوانان -- روان‌شناسی
موضوع:	علمیان -- روابط با شاگردان
موضوع:	جامعة المصطفی ﷺ، ۱۳۹۲
شناسه افزوده:	BP ۷/۷ عalf عر/ ۱۳۹۲
رده بندی کنگره:	۲۹۷/۴۸۳۳
رده بندی دیوبی:	۳۳۹۲۲۶۰
شماره کتابشناسی ملی:	

اصول و روش‌های آموزش مفاهیم دینی به نوجوانان

حمیدالله رضائی

مركز بين الملل
ترجمه و نشر المصطفى ﷺ

اصول و روش‌های آموزش مفاهیم دینی به نوجوانان

مؤلف: حمیدالله رضایی

چاپ اول: ۱۳۹۲ ش / ۱۴۳۵ ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۱۳۵۰۰ ریال ● شمارگان: ۳۰۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

مراکز پخش

- قم، چهارراه شهداء، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸. تلفکس: ۰۲۵-۳۷۸۳۹۳۰۵-۹
- قم، بلوار محمدامین، سهراه سالاریه. تلفن: ۰۲۵-۳۲۱۳۳۱۰۶ - فکس: ۰۲۵-۳۲۱۳۳۱۴۶
- تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان وصال شیرازی و قدس، نبش کوچه اسکو، پلاک ۱۰۰۳. تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۷۸۹۲۰
- مشهد، خیابان امام رضا علیه السلام، خیابان دانش شرقی، بین دانش ۱۵ و ۱۷. تلفن: ۰۵۱-۸۵۴۳۰۵۹

pub.miu.ac.ir miup@pub.miu.ac.ir

با سپاس از دست‌اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری‌رساندند.

- مدیر انتشارات: محمدسید پناهی
- صفحه‌آرا: سید محسن عمامی
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- معاونت تولید: تورج روحانی
- ناظر چاپ: نعمت‌الله یزدانی
- ویراستار: اسدالله عبداللهی
- ناظر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- آماده‌ساز: سید محسن عمامی
- نموده‌خوان: جواد حاج‌حسینی
- ناظر فنی: محمدباقر شکری

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه، به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پایبندی به دین و سنت، در مدیریت همه جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این رو مطالعات و پژوهش‌های بهروز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بینان‌گذاران این شجره طیّبه، بهویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی ره و مقام معظم رهبری دام ظله العالی می‌باشد.

«جامعة المصطفی علیه السلام العالمية» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی علیه السلام «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام» را تأسیس کرده است. اثر حاضر که حاصل تلاش فاضل گرامی جناب آقای حمید‌الله رضایی می‌باشد، کوششی است در به ثمر رساندن گوشاهی از این اهداف متعالی. در پایان لازم می‌دانیم از همه عزیزانی که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، تقدیر و تشکر نموده و تمامی ارباب فضل و معرفت را به یاری خوانده تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام

فهرست

۱۵	پیش‌گفتار .....
۱۷	مقدمه .....
بخش اول: تاریخچه و مبانی نظری	
۲۳	۱. شناسه و کلیات پژوهش .....
۲۴	۲. اهمیت انتقال مفاهیم دینی .....
۲۶	۳. پیشینه و جایگاه پژوهش .....
۲۸	۴. مفاهیم .....
۲۸	۱. اصل .....
۳۰	۲. روش .....
۳۱	۳. آموزش .....
۳۲	۴. مفاهیم دینی .....
۳۵	۵. نوچوانی .....
۳۶	۶. هندسه مفهومی بحث .....
۳۶	۱. رابطه اصول آموزش و مبانی آن .....
۳۶	۲. رابطه اصول آموزش و اهداف آن .....
۳۷	۳. رابطه اصول با روش‌ها .....
۳۸	۴. ویژگی‌های اصول آموزش .....
۳۸	الف) اصول آموزش، موضوعه هستند؛ نه متعارفه .....
۳۹	ب) اصول آموزش؛ کشف‌شدنی، نه وضع کردنی .....
۴۰	ج) اصول از مقوله باید ها .....
۴۱	۲. نوچوانی و ویژگی‌های آن .....
۴۲	پیشینه مطالعاتی درباره نوچوانی .....

۴۵.....	اهمیت آموزش و تربیت نوجوانان.....
۴۷.....	ویژگی‌های دوره نوجوانی.....
۴۸.....	۱. هیجان‌خواهی .....
۴۹.....	۲. هویت‌یابی .....
۵۱.....	عوامل مؤثر بر شکل‌گیری هویت .....
۵۲.....	الف) رشد شناختی .....
۵۲.....	ب) خانواده.....
۵۳.....	ج) عوامل مربوط به مدرسه .....
۵۴.....	د) عوامل اجتماعی و فرهنگی .....
۵۴.....	۳. استقلال‌خواهی .....
۵۵.....	الف) استقلال‌خواهی نوجوانان و وظایف والدین .....
۵۶.....	ب) استقلال‌خواهی نوجوان در مدرسه .....
۵۷.....	ج) شیوه‌های برخورد با استقلال‌خواهی نوجوان.....
۵۸.....	۴. دوست‌یابی .....
۵۹.....	الف) ایجاد رابطه دوستانه با نوجوانان.....
۶۰.....	ب) نقش دوستان در موفقیت نوجوان.....
۶۱.....	۵. تضادورزی .....
۶۳.....	۶. آرمان‌گرایی .....
۶۵.....	۷. مددگرایی .....
۶۶.....	الف) تعریف مددگرایی .....
۶۷.....	ب) ریشه‌های مددگرایی .....
۶۸.....	ج) رابطه مددگرایی و زینت‌خواهی .....
۷۴.....	د) شیوه‌های برخورد با مددگرایی افراطی .....
۷۴.....	یکم: آگاهی دادن به نوجوانان .....
۷۴.....	دوم: تقویت ایمان به خدا و ترویج ارزش‌های معنوی .....
۷۵.....	سوم: ارائه الگوهای مناسب برای نوجوانان.....
۷۶.....	۸. گرایش مذهبی .....

بخش دوم: اصول آموزش مفاهیم دینی به نوجوانان

۸۷.....	۱. اصل برقراری ارتباط؛ اصل انگیزش .....
۸۷.....	اصل برقراری ارتباط .....
۸۸.....	۱. تعریف ارتباط .....
۹۰.....	۲. نقش ارتباط در یادگیری مفاهیم دینی .....
۹۲.....	۳. اجزا و عناصر ارتباط .....
۹۲.....	الف) معلم یا منبع پیام .....